

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010192
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121010192.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. marca 2021 prejednal sťažnosti riaditeľa Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín (ďalej len „riaditeľ ústavu“) a odsúdeného

Y. T.,

nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom P., H. J. L. V. č. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín,

ktoré podali proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2PP/11/2021 zo dňa 04.03.2021 a takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje v celom rozsahu a súdu prvého stupňa sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/44/2012 zo dňa 22.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/66/2017 zo dňa 09.08.2018 bol Y. T. odsúdený pre pokračovací zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 233 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. b) Tr. zák. a iné k súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody na 5 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 2 Tr. por. zamietnutý návrh riaditeľa ústavu o podmiennečné prepustenie odsúdeného Y. T. z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podali do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia sťažnosť riaditeľ ústavu (prostredníctvom svojho zástupcu) a aj odsúdený.

Riaditeľ ústavu v písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že hoci je postoj odsúdeného k trestnej činnosti čiastočne kritický, je to vo verbálnej rovine, keď vysvetľuje príčiny svojho zlyhania. Avšak v reálnom živote - ešte pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody preukázal, že trestnú činnosť nebagatelizuje. Svojím prístupom k životu dokladoval, že nielenže je pozitívne motivovaný, ale k jeho polepšeniu už došlo. Preto trvá na svojom podanom návrhu, aby bol odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

Odsúdený svoju sťažnosť písomne neodôvodnil.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podané sťažnosti sú prípustné, boli podané oprávnenými osobami a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovatelia podali sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosti riaditeľa ústavu a odsúdeného sú dôvodné, najmä pre závažné procesné pochybenia súdu prvého stupňa.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď o návrhu riaditeľa ústavu na podmienkové prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami rozhodoval na verejnom zasadnutí. Na tomto mieste však krajský súd musí skonštatovať prvé pochybenie, že o tomto návrhu mohla konať aj samosudkyňa súdu prvého stupňa (§ 349 ods. 1 Tr. por.).

Senát súdu prvého stupňa ale už závažným spôsobom procesne pochybil, keď na vykonanie verejného zasadnutia, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého uznesenia, neboli splnené zákonom ustanovené podmienky.

Podľa § 292 ods. 4 veta prvá a druhá Tr. por. deň, čas a miesto verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť rozhodnutím priamo dotknutá, obhajcovi a prokurátorovi zostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia lehota aspoň päť pracovných dní na prípravu; to neplatí pri sťažnosti proti uzneseniu o nezatí obvineného do väzby. Skrátiť lehotu možno len so súhlasom toho, v záujme koho je lehota ustanovená.

V prvom rade je potrebné uviesť, že riaditeľ ústavu je v zmysle § 292 ods. 4 Tr. por. osobou, ktorá dala svojím návrhom podnet na verejné zasadnutie. So zreteľom na povahu riešenej veci a vzťah, resp. význam prítomnosti jeho osoby (prípadne jeho zástupcu) pre rozhodnutie vo veci preto mal byť aj riaditeľ ústavu predvolaný na verejné zasadnutie, čo sa však nestalo.

Podľa § 292 ods. 1 posledná veta Tr. por. ak sa má rozhodovať vo veciach spojených s výkonom kontroly technickými prostriedkami, predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj príslušného probačného a mediačného úradníka.

O termíne verejného zasadnutia taktiež nebol upovedomený ani príslušný probačný a mediačný úradník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, i keď sa malo rozhodovať vo veci spojenej s výkonom kontroly technickými prostriedkami.

Riaditeľ ústavu, prokurátor a aj odsúdený mali mať v zmysle citovaného zákonného ustanovenia priznanú aj lehotu na prípravu na verejné zasadnutie aspoň 5 pracovných dní. Riaditeľ ústavu z neznámych dôvodov predvolaný na verejné zasadnutie vôbec nebol. Okresnej prokuratúre bolo upovedomenie o termíne verejného zasadnutia doručené dňa 01.03.2021. V tento deň bolo predvolanie na termín verejného zasadnutia doručené aj odsúdenému.

V zápisnici o verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa zo dňa 04.03.2021 (ďalej len „zápisnica“) sa preto nesprávne konštatuje, že prokurátor a aj odsúdený mali túto lehotu zachovanú.

Z obsahu zápisnice, ktorá je v úplnej zhode aj so zvukovou nahrávkou vyhotovenou z priebehu verejného zasadnutia podľa § 61a Tr. por. (ďalej len „zvuková nahrávka“), je zrejmé, že súd prvého stupňa mal za to, že prokurátor aj odsúdený majú zachovanú lehotu na prípravu na verejné zasadnutie. Prokurátor ani odsúdený sa však pred súdom prvého stupňa výslovne nevyjadrili, že súhlasia so skrátením tejto lehoty, pričom takéto ich vyjadrenie nebolo zo strany súdu prvého stupňa ani len zisťované. Platí totiž, že ak predseda senátu (samosudca) na začiatku verejného zasadnutia zistí, že zákonná lehota na prípravu u niektorej oprávnenej osoby nebola zachovaná, je povinný vyzvať takúto osobu na vyjadrenie, či súhlasí s vykonaním verejného zasadnutia a toto jej vyhlásenie musí riadne zaznamenať do zápisnice o verejnom zasadnutí. Ak oprávnená osoba však takýto výslovný súhlas nedá, verejné zasadnutie musí byť odročené.

Odhliadnuc od toho, že riaditeľ ústavu a ani prokurátor nemali lehotu na prípravu zachovanú, nemožno v prípade odsúdeného za vyjadrenie, že súhlasí s vykonaním verejného zasadnutia a so skrátením lehoty na prípravu považovať jeho v zápisnici zaprotokolované vyjadrenie nasledovného znenia: „Trvám na podanej žiadosti o podmieňané prepustenie a žiadam, aby bola prejednaná.“. Zo zvukovej nahrávky je zrejmé, že takéto vyjadrenie odsúdený urobil až po položení otázky predsedníčkou senátu, či trvá na podanej žiadosti. Tu je však potrebné opätovne zdôrazniť, že návrh, o ktorom rozhodol súd prvého stupňa, nepodal odsúdený, ale riaditeľ ústavu.

Len pre úplnosť je potrebné uviesť, že Trestný poriadok (§ 415 ods. 1, 2 a 3) určuje explicitne, že o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa rozhoduje na návrh oprávnenej osoby, nie na žiadosť.

Z týchto dôvodov tak neboli splnené zákonné podmienky na vykonanie verejného zasadnutia dňa 04.03.2021, a teda ani na vyhlásenie napadnutého uznesenia.

Senát súdu prvého stupňa ďalej závažným spôsobom procesne pochybil, keď na verejnom zasadnutí k návrhu riaditeľa ústavu nevypočul odsúdeného. Odsúdenému bola poskytnutá možnosť sa vyjadriť len k oboznámeným listinným dôkazom, čo však nemožno považovať za jeho výsluch.

Podľa § 417 ods. 2 Tr. por. pred rozhodnutím o podmieňanom prepustení musí byť odsúdený vylúchnutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 415 ods. 3.

Citované ustanovenie jednoznačne upravuje, že pred rozhodnutím o podmieňanom prepustení musí byť odsúdený na verejnom zasadnutí vypočutý, pričom tento jeho výsluch je dôkazným prostriedkom v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por., na ktorý súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní prihliada (§ 297 Tr. por.).

Vo vzťahu k sťažnostným námietkam riaditeľa ústavu krajský súd uvádza, že tieto považuje za dôvodné, pretože zákonné podmienky na podmieňané prepustenie odsúdeného Y. T. z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami sú splnené. Odsúdený vykonal viac ako polovicu z výmery uloženého súhrnného trestu odňatia slobody. Vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a že sa môže od neho aj očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zároveň boli splnené aj podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na určenie polohy kontrolovanej osoby.

Z takto rozvedených dôvodov krajský súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil v celom rozsahu a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Po vrátení veci no nové konanie bude súd prvého stupňa v zákonom zložení povinný pri svojom rozhodovaní odstrániť vyššie uvedené pochybenia. Súd prvého stupňa bude povinný určiť nový termín verejného zasadnutia, na ktorý musí všetky procesné strany riadne a včas predvolať, resp. ich o termíne riadne a včas upovedomiť, so zachovaním ich práva (lehoty) na prípravu na toto verejné zasadnutie, a zároveň musí odsúdeného po riadnom zákonom poučení k návrhu riaditeľa ústavu na verejnom zasadnutí aj vypočuť. Súd prvého stupňa je zároveň viazaný právnym názorom krajského súdu (§ 194 ods. 5 Tr. por.).

Senát krajského súdu zároveň poukazuje na skutočnosť, že predsedníčka senátu súdu prvého stupňa sa obdobných procesných pochybení dopustila v nedávnej minulosti opakovane, a to na úkor práv procesných strán garantovaných im Trestným poriadkom a napriek upozorneniam zo strany tohto senátu krajského súdu v jeho skorších rozhodnutiach. Len príkladmo možno uviesť rozhodnutia tohto senátu krajského súdu pod sp. zn. 23To/26/2020, 23Tos/87/2020, 23Tos/170/2020 alebo 23Tpo/4/2021, v ktorých bolo potrebné rozhodnúť o podaných opravných prostriedkoch obdobne ako v tejto prejednávanej veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.